

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych

trwy cyfrwng fideo

Dydd Llun, 26 Medi 2022

2.00 pm

AELODAU STATUDOL	
<p>Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Y Cyngorydd Charlie McCoubrey (Arweinydd y Cyngor)</p> <p>Iwan Davies (Prif Weithredwr)</p> <p>Cyngor Sir Ddinbych Y Cyngorydd Jason McLellan (Arweinydd y Cyngor)</p> <p>Graham Boase (Prif Weithredwr)</p>	<p>Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr Libby Ryan-Davies - Cyfarwyddwr Gweithrediadau Cymunedol Iechyd Integredig</p> <p>Alyson Constantine - Cyfarwyddwr Gweithrediadau Cymunedol Iechyd Integredig</p> <p>Jo Whitehead (Prif Weithredwr)</p> <p>Cyfoeth Naturiol Cymru Martin Cox (Pennaeth Gweithrediadau ar gyfer y Gogledd) Mark Hughes (Arweinydd Tîm Gogledd Ddwyrain Cymru)</p> <p>Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru Helen Macarthur (Prif Swyddog Cynorthwyol)</p>
CYFRANOGWYR A WAHODDWYD	
<p>Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy Wendy Jones (Prif Swyddog)</p> <p>Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych Tom Barham (Prif Weithredwr)</p> <p>Iechyd Cyhoeddus Cymru Louise Woodfine, Ymgynghorydd mewn Iechyd Cyhoeddus</p> <p>Cynghorau Tref & Chymuned Y Cyngorydd Carol Marubbi (cynrychioli Conwy) Y Cyngorydd Gordon Hughes (cynrychioli Sir Ddinbych)</p>	<p>Heddlu Gogledd Cymru Simon Williams (Uwcharolygydd)</p> <p>Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol Lucy Davies (Rheolwr Tîm Conwy)</p> <p>Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru Vicky Poole (Dirpwy Brif Arolygydd, Arolygiaeth Gofal Cymru)</p> <p>Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru Stephen Hughes (Prif Weithredwr)</p> <p>Cymdeithas Tai Gogledd Cymru, Helena Kirk (Prif Weithredwr)</p>

Hannah Edwards, Swyddog Datblygu BGC

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Bodlondeb, Conwy, LL32 8DU

01492 574059 hannah.edwards@conwy.gov.uk

AGENDA

- 1 CROESO AC YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB**
- 2 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF** (Tudalennau 3 - 8)
Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd 27 Gorffennaf 2022 (copi'n amgaeedig).
- 3 TRACIO CAMAU GWEITHREDU'R CYFARFOD** (Tudalennau 9 - 10)
Bydd y Cadeirydd yn arwain ar yr eitem hon (copi'n amgaeedig).
- 4 MATERION YN CODI**
Bydd y Cadeirydd yn arwain ar yr eitem hon.
- 5 DATBLYGU CYNLLUN LLESIANT - DIWEDDARIAD AR YR ADBORTH O'R YMGYNGHORIAD WEDI EI DDERBYN HYD YN HYN**
Diweddarau aelodau ar y Cynllun Datblygu Llesiant a'r Adborth Ymgynghori a Dderbyniwyd Hyd Yma - Amanda Jones (CBSC) ac Iolo McGregor (CSDd) i arwain ar yr eitem hon.
- 6 PROSIECT NARATIFAU CYMUNEDOL - CYTUNO AR FEYSYDD CYMUNEDOL AR GYFER CONWY A SIR DDINBYCH**
I gytuno ar yr ardaloedd cymunedol i weithio gyda nhw fel rhan o'r prosiect Naratifau Cymunedol rhanbarthol bydd y Cadeirydd yn arwain ar yr eitem hon.
- 7 SIARTER TEITHIO LLESOL** (Tudalennau 11 - 14)
I dderbyn adroddiad ar y Siarter Teithio Llesol ((copi'n amgaeedig) - Louise Woodfine (ICC) fydd yn arwain ar yr eitem hon.
- 8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL** (Tudalennau 15 - 17)
Bydd y Cadeirydd yn arwain ar yr eitem hon (copi'n amgaeedig).

Agenda Item 2

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH

Cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd trwy Fideogynadleda ddydd Mercher, 27 Gorffennaf 2022 am 3.00 pm.

Yn Bresennol	Emma Lea (yn cynrychioli Alison Kemp) Iwan Davies Cynghorydd Charlie McCoubrey Cynghorydd Jason McLellan Nicola Stubbins (yn cynrychioli Graham Boase) Tom Barham Mark Hughes Justin Hanson (yn cynrychioli Martin Cox) Helen McArthur Helena Kirk Louise Woodfine Cynghorydd Carol Marubbi Vicky Poole	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfoeth Naturiol Cymru Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru Cymdeithas Tai Gogledd Cymru Iechyd Cyhoeddus Cymru Yn cynrychioli Cyngorau Tref a Chymuned Conwy Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru
Swyddogion:	Fran Lewis Hannah Edwards Mike Corcoran Suzanne Iuppa Iolo McGregor Shannon Richardson Rhodri Tomos-Jones Helen Millband Sandra Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfieithydd
Yn Bresennol	Dr Rachel Hughes	Athro ym Mhrifysgol Glyndwr
Arsyllwyr	Cynghorydd Gwyneth Ellis Cynghorydd Barry Mellor Nel Griffiths	Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Iechyd Cyhoeddus Cymru

1 YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan –

- Graham Boase – Cyngor Sir Ddinbych

- Joe Whitehead – Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Alison Kemp - Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Wendy Jones – Cymunedol a Gwirfoddol Conwy
- Martin Cox – Cyfoeth Naturiol Cymru

2 ETHOL CADEIRYDD AC IS-GADEIRYDD

Eglurodd Iwan Davies fod y cyfarfod hwn yn cael ei ystyried yn 'gyfarfod gorfodol' o'r Bwrdd, gan mai dyma'r cyfarfod cyntaf yn dilyn etholiad cyffredin cynghorwyr (a gynhaliwyd ym mis Mai 2022). Fel y cyfryw, rhaid i'r cyfarfod hwn gael ei gadeirio i ddechrau gan yr Awdurdod Lleol, cyn ethol cadeirydd ac is-gadeirydd.

Dywedodd nad oedd ei hun fel y Cadeirydd presennol na'r Is-gadeirydd yn bwriadu parhau yn y rolau. Gofynnodd felly am enwebiadau ar gyfer Cadeirydd ac Is-gadeirydd y Bwrdd.

Cynigiwyd ac eiliwyd i'r Cynghorydd Jason McLellan, Arweinydd Cyngor Sir Ddinbych ddod yn Gadeirydd.

Cynigiwyd ac eiliwyd i'r Cynghorydd Charlie McCoubrey, Arweinydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ddod yn Is-gadeirydd.

PENDERFYNWYD:

- (i) *Y Cynghorydd Jason McLellan, Arweinydd Cyngor Sir Ddinbych i ddod yn Gadeirydd o'r cyfarfod hwn ymlaen.*
- (ii) *Y Cynghorydd Charlie McCoubrey, Arweinydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i ddod yn Is-Gadeirydd o'r cyfarfod hwn ymlaen.*

3 CAEL DERBYNIAD FFURFIOL O RAN CYFRANOGWYR A WAHODDWDYD I YMUNO Â'R BWRDD GWASANAETHAU

Cytunwyd i drafod hyn fel rhan o eitem 6 – Adolygu'r Cylch Gorchwyl.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 23 Mawrth 2022.

PENDERFYNWYD - *y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Mawrth 2022 fel cofnod cywir.*

5 TRACIO CAMAU GWEITHREDU'R CYFARFOD

Cyflwynodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Jason McLellan, Traciwr Gweithredu'r cyfarfod. Cadarnhawyd bod y gweithdy wedi'i gynnal ym mis Mai a bydd yr adborth o'r sesiwn yn cael ei drafod o dan eitem 9 fel rhan o ddatblygiad y Cynllun Llesiant.

PENDERFYNWYD *nodi'r Traciwr Gweithredu Cyfarfodydd.*

6 MATERION YN CODI

Nid oedd unrhyw faterion yn codi i'w trafod.

7 ADOLYGU'R CYLCH GORCHWYL

Cyflwynodd y Cadeirydd y Cylch Gorchwyl. Cafwyd trafodaeth gyffredinol a chodwyd y pwyntiau a ganlyn:

- Ystyriwyd safbwyntiau ar aelodaeth y Bwrdd fel rhan o'r gwaith symud ymlaen o dan y Cynllun Llesiant, a fydd yn canolbwyntio ar leihau amddifadedd ac anghydraddoldeb. Ond cytunwyd na ddylid cyhoeddi gwahoddiadau ffurfiol hyd nes y bydd y Cynllun Llesiant yn cael ei gymeradwyo'r gwanwyn nesaf.
- Yn ymwybodol y dylid cadw ffocws ar aelodaeth BGC ond ystyried defnyddio is-grwpiau wrth symud ymlaen wrth i'r Cynllun Llesiant ddatblygu.
- Cadarnhawyd y bydd timau Iechyd y Cyhoedd yn cael eu hymgorffori yn y Bwrdd Iechyd o fis Medi, ond byddai'n croesawu'r cyfle i barhau i fod yn rhan o'r BGC.
- Mae gan yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol ddiddordeb mewn cefnogi'r BGC - maent yn dirfeddiannwr lleol mawr ac yn ymwneud â rhai prosiectau sylweddol sy'n ymwneud â'n blaenoriaeth sy'n dod i'r amlwg.
- Cadarnhawyd bod Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (LCC) yn cael eu cynrychioli ar y Bwrdd ar hyn o bryd trwy Tai Gogledd Cymru a bydd y cynrychiolydd yn rhoi adborth i'r grŵp hwn ac oddi wrtho.
- Wedi cael gwybod gan Betsi Cadwaladr bod un o'u cynrychiolwyr enwebedig yn debygol o newid oherwydd eu strwythur trefniadol newydd, byddant yn cysylltu â swyddfeydd cefnogi BGC unwaith y bydd cynrychiolydd newydd wedi'i gadarnhau.
- Byddai'n fuddiol cael cyfarfodydd amlach i feithrin perthynas waith agosach. Cytunwyd bod cyfarfodydd ffurfiol chwarterol yn ddigonol ond byddai trefnu sesiynau rhwydweithio anffurfiol ar wahân yn werthfawr i aelodau ac yn cadw momentwm rhwng cyfarfodydd.
- Agor y cyfarfodydd briffio a gynhelir gyda'r Cadeirydd i'r rhai sy'n cyflwyno eitem ar yr agenda, er mwyn helpu i roi strwythur i'r drafodaeth.
- Ailymweld â chynnal cyfarfodydd rhithwir ac ystyried defnyddio model hybrid. Trafodwyd budd cyfarfod wyneb yn wyneb, fel y bydd er mwyn helpu i adeiladu'r bartneriaeth wrth symud ymlaen.
- Myfyrio ar brofiad ymgysylltu blaenorol a gwersi a ddysgwyd yn ystod y Cynllun Llesiant blaenorol. Wrth edrych ymlaen, trafodwyd sefydlu'r Rhwydwaith Ymgysylltu Rhanbarthol a gweithio gyda Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru i adeiladu ar ein hymagwedd ymgysylltu a'i wella.
- Ailadroddodd y gall y Bwrdd ailymweld â'r Cylch Gorchwyl ar unrhyw adeg, ac efallai y byddai'n ddoeth adolygu'r rhain eto fel rhan o ddatblygu i fod yn Fwrdd arweinyddiaeth.

PENDERFYNWYD:

- (i) mae'r Bwrdd yn ysgrifennu at y cyfranogwyr gwahodded (a amlinellir yn adran 5.7 o'r Cylch Gorchwyl) i gadarnhau eu bod yn hapus i barhau i fod yn aelod o Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych.
- (ii) mae'r Bwrdd yn ysgrifennu at y partneriaid allweddol (a amlinellir yn adran 5.9 o'r Cylch Gorchwyl) yn amlinellu'r hyn yr ydym yn ceisio'i gyflawni ac os/sut y maent am gymryd rhan.
- (iii) Mae swyddogion cymorth BGC yn trefnu sesiynau rhwydweithio anffurfiol ar gyfer y Bwrdd.
- (iv) Swyddogion cefnogi BGC i agor y cyfarfod briffio i'r rhai sy'n cyflwyno eitem yn y BGC.

8 Y WYBODAETH DDIWEDDARAF AM GRANT CYMORTH BGC GOGLEDD CYMRU 2022/23

Rhoddodd Iolo McGregor ddiweddariad yn dilyn yr adroddiad a ddarparwyd yn y cyfarfod diwethaf. Darparwyd gwybodaeth i BGC am y grant a roddwyd gan Lywodraeth Cymru (LIC) i ranbarth Gogledd Cymru yn 2022-23 a sut y dyrannwyd y gronfa ar draws y meini prawf a osodwyd gan LIC.

Anogwyd yr aelodau i awgrymu meysydd gwaith y gellid eu datblygu gyda'r cyllid cymorth sydd ar gael.

Ers y cyfarfod diwethaf mae'r prosiectau canlynol wedi gofyn am arian o'r grant, gan gynnwys –

- **Rhaglen Arweinwyr y Dyfodol** – Nod y rhaglen yw cynnwys pobl ifanc (14-16 oed) yn natblygiad Cynlluniau Llesiant trwy gyflwyno gweithdai yn yr ysgol, wedi'u hwyluso gan athrawon a 'Hyrwyddwyr BGC' enwebedig. Bydd yn cael ei dreialu i ddechrau yn Wrecsam (gyda charfan sengl o fyfyrwr mewn un ysgol), ond mae potensial i ehangu ar draws Gogledd Cymru.
- **Prosiect Sgyrsiau Cymunedol Amrywiol Gyda'n Gilydd** – Nod y prosiect yw gweithio gyda phobl nad ydynt efallai'n ymgysylltu ag arolygon ac ymgynghoriadau "unwaith ac am byth" ffurfiol i fynegi eu hunain mewn lleoliad mwy hamddenol, gyda Gwesteigr Sgwrsio sydd wedi ymrwymo i sefydlu ymddiriedaeth gydag ymagwedd gynaliadwy, sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

Gwahoddwyd Dr Rachel Hughes i gyflwyno'r prosiect Naratif Cymunedol. Yn ei hanfod mae'r prosiect hwn yn anelu at wneud yr Asesiadau Llesiant yn fwy perthnasol i'n cymunedau a darparu BGC â dealltwriaeth gyfoethog a chyfannol o lesiant ar lefel gymunedol. Bydd y prosiect yn cynnwys amrywiaeth o gyfryngau (ysgrifenedig, ffotograffiaeth, fideo, gwaith celf) yn ogystal â ffurfiau mwy traddodiadol o ddadansoddi data meintiol ac ansoddol i archwilio'r gwaith hwn.

Mae'r prosiect yn cynnig gweithio gyda chymuned ym mhob ardal BGC ar draws Gogledd Cymru. Croesawodd Dr Rachel Hughes safbwyntiau a gwnaed y pwyntiau a ganlyn –

- Awgrymwyd y dylai'r BGC weithio gydag un ardal arfordirol ac un ardal wledig.

- Nid oes paramedrau o ran graddfa na maes ffocws - penderfyniad y BGC yw hwn.
- Pwysig bod yr asesiad llesiant yn llywio'r penderfyniad a'i fod yn cyd-fynd â meysydd gwaith y Bwrdd yn y dyfodol.
- Cyfle i gysylltu / dod â darnau eraill o waith a all fod yn digwydd yn yr ardal at ei gilydd, gan ychwanegu gwerth at y gwaith.
- Yn unol â'n cyfeiriad yn y dyfodol, awgrym y dylem dargedu ardaloedd â lefelau uchel o amddifadedd.
- Ymhlith yr ardaloedd a awgrymwyd roedd Abergele a Phensarn, Gorllewin y Rhyl a Dyffryn Conwy.

Cefnogwyd y prosiect gan y Bwrdd, ond mae angen mwy o ystyriaeth cyn cytuno'n ffurfiol ar ddwy ardal gymunedol.

PENDERFYNWYD:

- (i) Bydd yr aelodau'n rhannu unrhyw farn â'r Cadeirydd cyn y cyfarfod nesaf.
- (ii) Cyflwynir cytundeb ffurfiol yr ardaloedd cymunedol yn y cyfarfod nesaf.

9 CYNLLUN LLES CONWY A SIR DDINBYCH 2023 I 2028 - CYMERADWYAETH I YMGYNGHORIAD

Darparodd Mike Corcoran (Rhwydwaith Cyd-gynhyrchu Cymru) drosolwg o'r gwaith sy'n mynd rhagddo i ddatblygu'r Cynllun Llesiant hyd yma a manylu ar rôl hwyluso Rhwydwaith Cyd-gynhyrchu Cymru yn y broses.

Bu'r Bwrdd yn myfyrio ar y gweithdy blaenoriaethu diweddar, a oedd yn ystyried y 14 maes blaenoriaeth a nodwyd gan yr asesiad llesiant ac yna'n canolbwyntio ar achosion sylfaenol a chysylltiadau'r meysydd blaenoriaeth hynny

Trwy ymarfer mapio a gynhaliwyd fel rhan o'r broses flaenoriaethu, canfuwyd bod y meysydd blaenoriaeth a nodwyd yn cyd-fynd fwyaf â nod llesiant 'Cymru Fwy Cyfartal'. Canfu hefyd fod nifer o'r un achosion sylfaenol yn sail i'r meysydd blaenoriaeth a nodwyd, gan gynnwys costau byw, anghydraddoldeb ac anfantais economaidd gymdeithasol, seilwaith ffisegol a digidol, diffyg hyder a dyhead a bylchau o ran sgiliau a chyfleoedd.

Yn y gweithdy daeth yr aelodau i'r casgliad eu bod am ganolbwyntio ar leihau anghydraddoldeb ac amddifadedd, gan fod hwn yn faes y gall pob partner ei gyfrannu a lle gall y BGC ychwanegu gwerth drwy gydweithio. Mae'r Cynllun Llesiant drafft yn atodiad 1, yn nodi uchelgais y Bwrdd a'i rôl o ran gwneud cynnydd ystyrion i gyflawni ei uchelgais.

Croesawodd Mike Corcoran safbwyntiau a gwnaed y pwyntiau a ganlyn:

- Mae'r Cynllun Llesiant drafft yn fwriadol lefel uchel iawn i roi hyblygrwydd a chaniatáu i'r BGC bennu'r cyfeiriad a'r ymyriadau y mae am eu cymryd.
- Ar gyfer yr ymgynghoriad mae angen ei gwneud yn glir y bydd mwy o fanylion yn cael eu hychwanegu at y Cynllun Llesiant.

- Sicrhawyd bod swyddogion cymorth BGC yn gysylltiedig â'r gwaith sy'n digwydd yn genedlaethol mewn perthynas ag anghydraddoldeb iechyd, newid hinsawdd a thlodi ac amddifadedd.
- Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi bod yn gweithio ar agenda iechyd Gwyrdd, a fydd yn cefnogi datblygiad y cynllun Llesiant. Mae'n cynnwys meysydd fel newid yn yr hinsawdd, teithio llesol a mynediad i fannau gwyrdd a glas. Cais i ddod â phapur i gyfarfod BGC yn y dyfodol i'w drafod.
- Gwerthfawr i'r BGC gael cyflwyniad gan Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru ynghylch amddifadedd a'r mathau o ymyriadau sydd ar gael i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus.

Penderfynwyd:

- Bod yr Aelodau'n cymeradwyo cynnwys y Cynllun Llesiant drafft.*
- Mae'r aelodau'n cymeradwyo'r Cynllun Llesiant drafft ar gyfer ymgysylltu â'r cyhoedd, gan gynnwys sbarduno'r cyfnod statudol o 14 wythnos ar gyfer adborth gyda Chomisiynydd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.*

10 ADRODDIAD BLYNYDDOL BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH 2021 – 22 - CYMERADWYAETH I'W CYHOEDDI

Cyflwynwyd adroddiad blynyddol drafft BGC 2021/22 (a gylichlythyrwyd yn flaenorol) i'w gymeradwyo. Roedd yn ddogfen statudol i'w chyflwyno i Lywodraeth Cymru a Chomisiynydd Cymru Swyddfa Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Darparodd Hannah Edwards drosolwg o'r pedwerydd adroddiad blynyddol, a chadarnhaodd mai dyma'r adroddiad blynyddol terfynol sydd ei angen yn ystod y cylch cynllunio hwn. Yn ôl y canllawiau statudol, yn y flwyddyn yn dilyn etholiad llywodraeth leol arferol (pan fydd cynllun Llesiant lleol newydd yn cael ei baratoi a'i gyhoeddi) nid oes gofyniad i gynhyrchu adroddiad blynyddol hefyd.

Mae'r adroddiad blynyddol yn ymdrin â phrif gyflawniadau'r Bwrdd dros y flwyddyn ddiwethaf, yn fwyaf nodedig cynhyrchu a chyhoeddi'r Aseiad Llesiant. Mae hefyd yn rhoi rhywfaint o hunan fyfyrion dros y flwyddyn ddiwethaf, gan gynnwys gwaith y Byrddau gyda Phrifysgol Glyndŵr i adolygu ei rôl a'i phwrpas. Yn ogystal ag edrych ymlaen at ddatblygu'r Cynllun Llesiant a mabwysiadu ymagwedd fwy arweiniol at gyflawni.

PENDERFYNWYD cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y BGC ar gyfer 2021/22 i'w gyhoeddi.

11 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynwyd copi o'r rhaglen gwaith i'r dyfodol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r rhaglen waith i'r dyfodol gan ychwanegu amserlennu'r eitem Agenda Iechyd Gwyrdd mewn cyfarfod yn y dyfodol.

DAETH Y CYFARFOD I BEN AM 4.50 P.M.

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych

Olrhain Camau Gweithredu

Cyfarfod	Cam Gweithredu	Cyfrifol am y Cam Gweithredu	Y Diweddaraf am Gynnydd	Dyddiad cau	Statws Ar agor / Ar gau / Heb ei ddechrau	
Gorffennaf 22	1	Ysgrifennu at gyfranogwyr a wahoddwyd i gadarnhau eu bod yn hapus i barhau i fod yn aelod o BGC Conwy a Sir Ddinbych.	Cadeirydd a swyddogion cefnogi'r BGC	Ar y gweill – llythyrau wedi'u drafftio. Y wybodaeth ddiweddaraf i gael ei darparu yng nghyfarfod BGC Medi 22.	Medi 22	Ar agor
	2	Ysgrifennu at bartneriaid allweddol i amlinellu'r hyn rydym ni'n ceisio ei gyflawni ac os/sut maen nhw am gymryd rhan.	Cadeirydd a swyddogion cefnogi'r BGC	Ar y gweill – llythyrau wedi'u drafftio. Y wybodaeth ddiweddaraf i gael ei darparu yng nghyfarfod BGC Medi 22.	Medi 22	Ar agor
	3	Trefnu sesiynau rhwydweithio anffurfiol ar gyfer y Bwrdd.	Swyddogion cefnogi'r BGC	Ar y gweill – Ar gyfer cyfarfodydd 22/23 sy'n weddill, caiff amser ar gyfer rhwydweithio ei gynnwys fel rhan o'r agenda. Caiff cyfarfodydd anffurfiol eu trefnu ynghyd â chyfarfodydd ffurfiol wrth drefnu calendr 23/24.	Rhagfyr 22	Ar agor
	4	Agor y cyfarfod briffio i'r rhai sy'n cyflwyno eitem yn y BGC.	Swyddogion cefnogi'r BGC	Cwblhawyd	Medi 22	Ar gau
	5	Rhannu unrhyw farn gyda'r Cadeirydd cyn y cyfarfod nesaf am brosiect Naratifau Cymunedol.	Holl aelodau	Mae'r prosiect Naratifau Cymunedol wedi'i gyflwyno ar gyfer trafodaeth bellach yn y cyfarfod nesaf.	Medi 22	Ar agor
	6	Cyflwyno'r prosiect Naratifau Cymunedol yng nghyfarfod nesaf y BGC er mwyn cytuno'n ffurfiol ar y meysydd cymunedol.	Hannah Edwards	Cwblhawyd	Medi 22	Ar gau
	7	Lansio'r ymgynghoriad ar y Cynllun Lles drafft a dechrau'r cyfnod statudol 14 wythnos ar gyfer adborth gyda Chomisiynydd Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.	Swyddogion cefnogi'r BGC	Ar y gweill – lanswyd yr ymgynghoriad ar ganol mis Awst a bydd yn rhedeg am 12 wythnos tan 9 Tachwedd. Darperir y wybodaeth ddiweddaraf yng nghyfarfod nesaf y BGC am yr adborth a gafwyd hyd yma.	Tachwedd 22	Ar agor
	8	Cyhoeddi Adroddiad Blynyddol 21-22 ar ôl cymeradwyaeth.	Hannah Edwards	Cwblhawyd – wedi'i lwytho i wefan BGC a'i ddosbarthu i'r statudol	Medi 22	Ar gau
	9	Cyflwyno'r Agenda Iechyd Gwyrdd mewn cyfarfod yn y dyfodol.	Hannah Edwards	Cwblhawyd – Iechyd Cyhoeddus Cymru i'w drafod yng nghyfarfod mis Medi.	Medi 22	Ar gau

Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych

Olrhain Camau Gweithredu

Camau gweithredu parhaus

1. Defnyddio'r pecyn prawfesur polisïau gwledig ar gyfer y meysydd blaenoriaeth yn y dyfodol.
2. Wrth gynnal yr asesiad o effaith ar les ar gyfer yr asesiad lles a'r cynllun lles, ystyried a oes yna feysydd cydraddoldeb y mae angen i'r Bwrdd fod yn ymwybodol ohonynt.

Adroddiad i: Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych

Teitl: Teithio Llesol

Awdur yr Adroddiad: Ceriann Tunnah, Ymgynghorydd Iechyd y Cyhoedd, Tîm Iechyd y Cyhoedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

A gyflwynir gan: Louise Woodfine, Ymgynghorydd Iechyd y Cyhoedd, Tîm Iechyd y Cyhoedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr

Dyddiad: 26 Medi 2022

1. Sefyllfa

- 1.1 Yn 2021, lansiodd Llywodraeth Cymru Llwybr Newydd, sef Strategaeth Drafnidiaeth Cymru. Nod y strategaeth yw cyflawni newid trosglwyddadwy drwy ddisodli teithiau ceir preifat gyda cherdded, beicio a thrafnidiaeth gyhoeddus. Mae'r strategaeth hon wedi'i chefnogi ymhellach gan Ddeddf Teithio Llesol Cymru.
- 1.2 Oherwydd manteision iechyd cyhoeddus sylweddol teithio llesol mae Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) wedi arwain ar ddatblygu Siarter Teithio Llesol ar gyfer gogledd Cymru (gweler atodiad a). Datblygwyd y siarter mewn partneriaeth â sefydliadau allweddol yng ngogledd Cymru, gan gynnwys y chwe Awdurdod Lleol, Sustrans, Cyfoeth Naturiol Cymru a Thrafnidiaeth Cymru. Mae'r siarter yn darparu ystod o feysydd i sefydliadau gymryd camau yn eu herbyn, gan rychwantu arweinyddiaeth a chyfathrebu, trafndiaeth gyhoeddus, cerdded a beicio, gweithio ystwyth a cherbydau allyriadau isel iawn.
- 1.3 Ar 8 Gorffennaf 2022 cyflwynwyd y Siarter Teithio Llesol i Fwrdd Arwain Rhanbarthol Gogledd Cymru. Gofynnwyd i aelod-sefydliadau gefnogi mabwysiadu'r siarter o fewn eu sefydliadau eu hunain. Ochr yn ochr â'r argymhelliad hwn, awgrymwyd bod y Siarter yn alinio'n dda ag Amcanion Llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC). Gallai codi ymwybyddiaeth, cefnogi a hyrwyddo mabwysiadu'r Siarter ar draws sefydliadau partner BGC gogledd Cymru, ochr yn ochr â chynnig cymorth i sefydliadau llai gan y partneriaid BGC hynny sydd eisoes wedi cyflawni cynnydd sylweddol yn erbyn blaenoriaethau teithio llesol fod yn gam gweithredu allweddol i BGCau.

2. Cefndir

- 2.1 Dros y 50 mlynedd diwethaf, mae dibyniaeth gynyddol ar deithio mewn car wedi arwain at ostyngiad yn lefelau gweithgaredd corfforol, lefelau cynyddol o ordewdra, llygredd aer eang, ynysu cymdeithasol, ac anghydraddoldebau iechyd yn gwaethygu. Yn 2018, roedd 58% o deithiau car o dan bum milltir, ac

mewn ardaloedd trefol, roedd mwy na 40% o deithiau o dan ddwy filltir. I lawer o bobl, mae'r teithiau hyn yn addas ar gyfer beicio a cherdded.

- 2.2 Mae teithio llesol yn disgrifio symudiad oddi wrth ddefnyddio ceir tuag at 'gerdded a beicio'. Er bod cerdded a beicio ynddynt eu hunain yn weithgareddau iach sydd i'w hannog, pan fyddant yn disodli teithiau car y maent yn dod â manteision sylweddol i iechyd a lles. Mae'r manteision yn sylweddol, i bobl, mae'n golygu teithio rhatach a gwell iechyd. I fusnesau, mae'n golygu mwy o gynhyrchiant a chynnydd yn nifer yr ymwelwyr â siopau. Ac i gymdeithas gyfan mae'n golygu llai o dagfeydd, ansawdd aer gwell, a lleoedd a chymunedau bywiog, deniadol.
- 2.3 Er y deallwyd ers tro y bydd newid y ffordd yr ydym yn teithio yn cael effaith ddramatig ar ein hiechyd a'n hamgylchedd, rydym bellach ar bwynt hollbwysig, gyda nifer o gyfleoedd, ar waith ledled Cymru, sydd wedi gwthio'r flaenoriaeth hon i fyny'r agenda gan gynnwys:
- Argyfwng newid hinsawdd
 - Argyfwng costau byw
 - Dirywiad mewn iechyd meddwl a lles
 - Lefelau cynyddol o fod dros bwysau a gordewdra

3. Asesiad

- 3.1 Mae BGC Conwy a Sir Ddinbych yn y broses o gwblhau eu cynllun lles ar hyn o bryd. Mae'r BGC wedi cytuno mai'r amcan llesiant ar gyfer 2023-2025 yw 'Rydym eisiau i Gonwy a Sir Ddinbych fod yn lle mwy cyfartal gyda llai o amddifadedd'. Mae achosion sylfaenol yr anghydraddoldebau sy'n cael eu profi ar hyn o bryd ar draws Conwy a Sir Ddinbych wedi'u nodi fel:
- Costau byw
 - Angen mwy o seilwaith ffisegol a digidol
 - Diffyg hyder a dyhead
 - Bylchau o ran sgiliau a chyfleoedd cyflogaeth
 - Argaeledd tai iach
 - Mynediad i wasanaethau
 - Ymddygiad gwrthgymdeithasol
 - Effaith Covid-19
- 3.2 Mae blaenoriaethu camau gweithredu partneriaid BGC wrth fabwysiadu'r Siarter Teithio Llesol a chefnogi partneriaid ehangach i fabwysiadu a gweithredu'r siarter yn cynnig cyfle i'r BGC ddechrau mynd i'r afael â rhai o'r achosion sylfaenol hyn.
- 3.3 Gellir gwella mynediad at wasanaethau os oes gan bobl y gallu i deithio i wasanaethau mewn ffordd lawer mwy cost effeithiol. Ar adeg pan nad yw llawer o deuluoedd yn gallu fforddio cost gynyddol tanwydd a rhedeg car, mae cefnogi teuluoedd i gerdded a beicio yn ffordd wych o wneud gwasanaethau'n fwy hygyrch.

- 3.4 Cynyddu hyder a hunan-barch trwy fod yn actif wrth deithio. Mae tystiolaeth yn awgrymu y gall gweithgaredd corfforol gynyddu bywiogrwydd meddyliol, egni, hwyliau cadarnhaol a hunan-barch, yn ogystal â lleihau straen a phryder. Canfuwyd bod cefnogi disgyblion i gerdded a beicio i'r ysgol yn hybu hunan-barch a hyder o oedran cynnar.
- 3.5 Creu cyfleoedd cyflogaeth mewn diwydiannau cerbydau allyriadau isel. Gallai pŵer prynu sefydliadau'r sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector ar draws gogledd Cymru greu mwy o gyfleoedd i drafod ac annog cwmnïau o fewn y gadwyn gyflenwi ar gyfer y cerbydau hyn i weld gogledd Cymru fel lleoliad hyfyw ar gyfer cynhyrchu.
- 3.6 Mae annog dinasyddion i wella eu hiechyd meddwl a chorfforol trwy ddisodli teithiau car byr gyda cherdded a beicio yn cynnig cyfle i liniaru effaith COVID-19 ar iechyd meddwl, iechyd corfforol a lles. Mae tystiolaeth yn awgrymu mai'r rhai o'n cymunedau mwyaf difreintiedig a gafodd eu heffeithio fwyaf gan COVID-19 (yn uniongyrchol gan y firws ac yn anuniongyrchol gan gloeon cenedlaethol). Mae cerdded a beicio yn cynnig y cyfle i ymarfer y 5 ffordd at les yn ogystal â mynd i'r afael â phwysau afiach, cyflyrau cyhyrysgerbydol (MSK) yn ogystal â gwella llawer o gyflyrau iechyd presennol fel Diabetes Math 2, clefyd cardiofasgwlaidd ac MSK.
- 3.7 Mae BGC Conwy a Sir Ddinbych hefyd wedi cydnabod pwysigrwydd anghydraddoldeb Cymdeithasol, Amgylcheddol, Diwylliannol ac Economaidd. Ansawdd aer a gwrthdrawiadau traffig ffyrdd yw achos llawer o'r anghydraddoldebau hyn. Mae'r rhai sy'n byw yn y cymunedau mwyaf difreintiedig yn fwy tebygol o fod yn byw mewn ardaloedd o ansawdd aer isel. Mae cyfraddau anafiadau angheuol a difrifol ymhlith cerddwyr rhwng 5 a 9 oed chwe gwaith yn uwch ymhlith plant o'r cymunedau mwyaf difreintiedig o gymharu â'r rhai sy'n byw yn y cymunedau lleiaf difreintiedig. Mae hynny er gwaethaf y ffaith bod y bobl hynny sy'n byw mewn cymunedau difreintiedig yn llawer llai tebygol o fod yn berchen ar gar.

4. Argymhellion

- 4.1 Mae aelodau BGC Conwy a Sir Ddinbych yn darparu arweinyddiaeth ar y cyd trwy gefnogi a gweithio tuag at fabwysiadu ethos ac egwyddorion y Siarter Teithio Llesol o fewn eu sefydliadau.
- 4.2 Mae aelodau BGC Conwy a Sir Ddinbych yn annog ac yn dylanwadu ar aelodau o'r system ehangach i godi ymwybyddiaeth, a chefnogi a hyrwyddo'r Siarter Teithio Iach.
- 4.3 Er mwyn i aelodau BGC Conwy a Sir Ddinbych nodi bod staff, rhwydweithiau ac adnoddau presennol ar gael i weithio gyda nhw a helpu i ddatblygu gweithrediad elfennau o'r Siarter Teithio Iach yn y dyfodol.

Appendix a

North Wales Healthy Travel Charter

Communications and leadership
Establish a network of proactive sustainable travel champions, including senior staff, managers and where relevant, elected members, who routinely promote and model active and sustainable travel behaviour, in line with the sustainable travel hierarchy
Agree and use regular and consistent communications messages with the public, visitors and staff on healthy travel and reducing unnecessary travel, including targeting people of different backgrounds, gender, age, abilities and disabilities
Promote and consider healthy travel options and benefits across wider functions, such as: procurement, conferences, and when advertising roles in our organisations
Review our travel expense policies and journey planning processes for staff, to align with the sustainable transport hierarchy
Collaborate with partners and provide strategic leadership and planning on healthy and sustainable travel, including infrastructure and services where relevant
Support staff driving fleet vehicles to be responsible and considerate road users (e.g. driving within speed limits and not parking in cycle lanes), to enable safe walking and cycling
Public transport
Explore discounts for staff on Transport for Wales rail services and with local transport providers
Walking, cycling and public transport
Make information easily available on how to get to our main site(s) by walking, cycling and public transport links, for example by contributing to an interactive map
Cycling and walking
Offer the cycle to work scheme to all staff, including e-bikes
Assess and provide secure and accessible cycle storage, showers and lockers at all suitable sites
Improve access to bicycles at work where appropriate, e.g. pool bikes, hire bikes and cargo bikes
Explore and promote cycle training and maintenance sessions where appropriate
Agile working
Provide flexible working options for staff wherever possible, including home and/or hub working, and promote a culture of agile working across public sector sites
Ultra low emission vehicles (battery electric or hydrogen)
Review the current and future need for electric vehicle (EV) and e-bike charging infrastructure on our sites
Review our fleet and procurement arrangements (where applicable) for introduction of ultra-low emission vehicles, including e-cargo and e-bikes where appropriate

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH

RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

2022 / 2023

Cadeirydd:

Y Cynghorydd Jason McLellan, Cyngor Sir Ddinbych

Is-gadeirydd:

Y Cynghorydd Charlie McCoubrey, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cydlynwyr:

Emma Lea (Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr)
Amanda Jones a Hannah Edwards (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy)
Iolo McGregor a Shannon Richardson (Cyngor Sir Ddinbych)
Justin Hanson, Helen Millband a Iona Hughes (Cyfoeth Naturiol Cymru)
Pippa Hardwick (Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru)
Siwan Jones (Iechyd Cyhoeddus Cymru)

Pwyllgor sy'n Gyfrifol:

Cyngor Sir Ddinbych

Ymholiadau:

01492 574059 / hannah.edwards@conwy.gov.uk

Dyddiad y Cyfarfod	Testun	Pwrpas	Swyddog Cyfrifol
26 Medi 2022	Y Cynllun Lles – Adborth o’r Ymgynghoriad	Ystyried yr adborth hyd yma o’r ymgynghoriad statudol.	Cadeirydd
	Prosiect Naratifau Cymunedol – cytuno ar feysydd cymunedol ar gyfer Conwy a Sir Ddinbych	Cytuno’r meysydd cymunedol i weithio gyda nhw fel rhan o’r prosiect Naratifau Cymunedol rhanbarthol.	Cadeirydd
	Siarter Teithio Llesol	Rhoi gwybod i’r Bwrdd am y siarter a thrafod trefniadau llywodraethu’r dyfodol.	Louise Woodfine, Iechyd Cyhoeddus Cymru
30 Tachwedd 2022	Cynllun Lles - Cymeradwyo’r cynllun drafft ar gyfer partneriaid statudol y BGC.	Cymeradwyo’r Cynllun Lles drafft er mwyn i bartneriaid statudol y BGC ei gyflwyno i’w byrddau gweithredol.	Cadeirydd
	Adeilad Cyfoeth Cymunedol a Chaffael Cynyddol – canfyddiadau ac argymhellion y peilot	Ystyried y canfyddiadau a’r argymhellion yn dilyn y prosiect.	John Heneghan (Y Ganolfan Strategaethau Economaidd Lleol)
	Trosolwg o’r Cydbwyllgorau Corfforedig	Dysgu am y pwyllgorau newydd a thrafod sut y byddant yn bwydo i’r tirlun rhanbarthol.	I’w gadarnhau
25 Ionawr 2023	Gweithdy / Cyfarfod Anffurfiol		
30 Mawrth 2023	Cynllun Lles – Cymeradwyo ar gyfer cyhoeddi	Cymeradwyo’r asesiad lles i’w gyhoeddi cyn y dyddiad cau statudol ar 5 Mai 2023.	Cadeirydd

Eitemau Rheolaidd ar y Rhaglen

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Cofnodion y cyfarfod diwethaf

Materion yn Codi

Tracio Camau Gweithredu’r Cyfarfod

Rhaglen Gwaith i’r Dyfodol

Unrhyw Fater Arall	
I'w gadarnhau	
Datblygiad Fferm Wynt ar y Môr	I'w gadarnhau